

REFERAT Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende d. 25-02-2026

Mødedato Onsdag d. 25. februar 2026 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 3

Mødedeltagere Bettina Eriksen (LA), Anne Fabricius (S), May-Britt Andrea Andersen Kallan (K) (Fravær), Melissa Gilroy (RV), Pernelle Jensen (V), Gitte Frederiksen (V), Anja Lund (V), Mette With Hagensen (S), Sara Darling Berg Jørgensen (SF)

Indholdsfortegnelse

Kommissorium for §17, stk. 4 udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårøren	3
Drøftelse af forventninger og ønsker til arbejdet i udvalget.....	5
Status på igangværende initiativer på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark.....	6
Status på indsatser i forhold til børn og unge som pårørende.....	9
Drøftelse af involvering af ungepaneler og fagpersoner, samt interessenter på området.....	11
Orientering om FN's børnekonvention.....	12
Orientering om Danske Regioners udspil "Et mere ungevenligt sundhedsvæsen".....	13
Forslag til mødeplan 2026.....	14
Eventuelt.....	15
Underskriftsside.....	16

Punkt 1: Kommissorium for §17, stk. 4 udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende

26/5112

Resumé

Regionsrådet godkendte i januar 2026 nedsættelsen af et særligt §17, stk. 4 udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende. Udvalget har til formål at udarbejde et forslag til en politik og handleplan på området.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen for 2026 fremgår af pkt. 5.1., at der skal udarbejdes en politik og handleplan for børn og unge som patienter og pårørende. På den baggrund godkendte Regionsrådet i januar 2026 nedsættelsen af et særligt §17, stk. 4 udvalg, som har til opgave at udarbejde et forslag til en politik og handleplan for børn og unge som patienter og pårørende, der tager udgangspunkt i eksisterende viden og indsatser på området, og peger fremad med nye konkrete tiltag.

I vedlagte kommissoriet for det særlige udvalg fremgår, at handleplanen blandt andet skal omfatte:

Videreudvikling af modeller for trygge overgange fra børne- og ungeafdelinger til voksenafdelinger eller praksissektoren

Tiltag der understøtter de unges mulighed for at forene ungdomslivet med behandling, herunder ungefællesskaber, fleksible konsultationstider og samarbejde med civilsamfund og uddannelsesinstitutioner

Fortsat fokus på efteruddannelse af sundhedspersonale i ungevenlig kommunikation og inddragelse af ungepaneler, der kan rådgive medarbejdere og politikere

Bedre hjælp til børn og unge, der har alvorligt syge søskende, mister søskende eller mister forældre

Sikre at unge patienter har adgang til rådgivning om seksuel sundhed, prævention og behandling af seksuelt overførte sygdomme

Der er i 2026 planlagt afholdelse af fire udvalgsmøder:

Møde 1: Indledende status på området og afgrænsning af, hvad der skal lægges vægt på inden for området.

Møde 2: Indhente og drøfte inspiration og input på området. Drøfte temaer i en kommende politik for området.

Møde 3: Indhente og drøfte inspiration og input på området. Drøfte forslag til disposition og indhold i politik og handleplan for børn og unge som patienter.

Møde 4: Drøfte udkast til en politik og handleplan for børn og unge som patienter.

Dagsorden til møderne i særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende fremsendes til medlemmer senest fire hverdage forud for mødet.

Udvalget bedes drøfte det godkendte kommissorium, herunder om der er områder, som udvalget yderligere ønsker at sætte fokus på.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Drøftet. Udvalgets drøftelser indgår i det videre arbejde.

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Kommissorium for §17 stk 4 udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 2: Drøftelse af forventninger og ønsker til arbejdet i udvalget

26/5112

Resumé

Udvalget drøfter forventninger og ønsker til arbejdet.

Sagsfremstilling

Udvalget drøfter forventninger og ønsker til arbejdet i udvalget, herunder de politiske visioner for området.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Drøftet. Udvalgets drøftelser indgår i det videre arbejde

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 3: Status på igangværende initiativer på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark

26/5112

Resumé

Under dette punkt gives en bred introduktion til børne- og ungeområdet med fokus på indsatser fra tidligere budgetaftaler, igangværende initiativer på området og en aktuell status på det børne- og ungdomspsykiatriske område.

Sagsfremstilling

Med henblik på at udvalgets arbejde med en politik og handleplan for børn og unge kan tage udgangspunkt i eksisterende viden og indsatser på området, gives der under dette punkt en bred introduktion til området med fokus på indsatser fra tidligere budgetaftaler, igangværende initiativer på området og en aktuell status på det børne- og ungdomspsykiatriske område.

I bilag 1 til punktet findes baggrundsoplysninger om området.

Indsatser fra tidligere budgetaftaler

Regionsrådet i Region Syddanmark har gennem flere år haft stort fokus på børn og unge, bl.a. gennem de seneste års budgetaftaler.

Nedenfor listes de seneste indsatser:

Budget	Kort beskrivelse af indsats
Budget 2022	
3.1.7 Børneonkologi	Der er afsat 1,5 mio. kr. årligt til at understøtte det fortsatte arbejde med at styrke børnekræft-behandlingen i samarbejde mellem OUH og de øvrige vstdanske afdelinger.
Budget 2023	
4.1.2 Børn og unge som pårørende	Der er afsat 1,1 mio. kr. i 2023 stigende til 3,5 mio. kr. til nye initiativer i forhold til at styrke indsatsen for børn og unge som pårørende (somatik og psykiatri)
4.1.3 Børn og unge som patienter	Midlerne er dels gået til Center for Pårørendeinddragelse og dels til prøvehandling på sygehusenhederne.
4.1.6 Seksuel sundhed	Kortlægning af området
4.2.6 AVT	Plan for forebyggelses- og rådgivningsindsatser i relation til seksuel sundhed, test for kønssygdomme og analyser heraf.
	Der er afsat 2,3 mio. Kr. I 2023 og 3 mio. Kr. Årligt fra 2024 til at permanentgøre Auditory Verbal Therapoy (AVT) som

rehabilitering til udvikling af hørelse og talesprog hos døve børn og børn med høretab.

Budget 2025

4.6 Børn og unge Dialog med børne- og ungepaneler

6.2 Robustgørelse af lægelige specialer Der er afsat 4 mio. kr. årligt til at styrke neonatologerne, neonatalsygeplejen og et kompetenceløft af den neonatale transportordning. Området har været udfordret af for få neonatologer, for få intensivsenge og en manglende faglig ensartethed i henteordningen.

6.4 Intensiv kapacitet på det højt specialiserede neonatal-område Der er afsat 4 mio. kr. årligt til at styrke kapaciteten på OUH's intensiv behandling af for tidligt fødte børn. Der er opnormeret fra 2 neonatale semiintensive senge til 2 neonatale intensivpladser.

Budget 2026

4.4 Ulighed i børns behandling Der skal laves en analyse pba. ulighedsrapport med henblik på udvikling af konkrete initiativer i første omgang målrettet astma, der kan implementeres fra 2027 og frem.

5.1 Børn og unge politik Der skal udarbejdes en politik og handleplan for børn og unge som patienter.

5.2 Børn- og ungevenlig indretning Afsættes 3 mio. kr. til indretning og fysiske rammer målrettet børn og unge.

5.3 Børn- og unge som pårørende Der afsættes 1 mio. kr. årligt til at understøtte nye aktiviteter. Midlerne supplerer den ramme på 3,5 mio. kr., der blev afsat i forbindelse med budgetaftale for 2023 til at styrke indsatsen for børn og unge som pårørende både i somatikken og psykiatrien.

Igangværende initiativer på området

Der er, jf. ovenstående gennemført en kortlægning af børn og unge som patienter i Region Syddanmark, som er præsenteret for Sundhedsudvalget og Psykiatri- og Socialudvalget i maj 2023. I 2024 er der gjort fornyet status på området. Status viste, at der er rigtig mange initiativer i gang i forhold til udredning og behandling af børn og unge. Der er fokus på at sikre en aldersvarende og individuel tilgang i mødet med børn og unge på regionens sygehuse. Dette sker bl.a. i arbejdet med børne- og ungevenlige sygehuse.

Med henblik på at indhente faglige input til forberedelsen af møderne i udvalget er der nedsat en faglig følgegruppe, som bl.a. skal bidrage med en status på igangværende og planlagte indsatser på børne- og ungeområdet i regionen. Følgegruppen består af faglige repræsentanter fra sygehusenhederne. Medlemmerne af følgegruppen fremgår af bilag 2.

Følgegruppen har udarbejdet en status med udgangspunkt i de fem emner, som handleplanen bl.a. forventes at skulle omfatte, jf. udvalgets kommissorium. Denne status fremgår af bilag 3. I statusnotatet omtales en evaluering af klinikker for seksuel sundhed, som finansieres i fællesskab mellem kommunerne og regionen. Denne evaluering fremgår af bilag 4.

På mødet suppleres den skriftlige status med en mundtlig orientering ved formand for følgegruppen, cheflæge Thomas Houmann, børne- og ungeafdelingen, Sygehus Lillebælt.

Orientering om arbejde med patientrettigheder i Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark

Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark er udfordret på en række områder - først og fremmest i forhold til stigende efterspørgsel efter udredning og behandling, samt mangel på

speciallæger. På den baggrund igangsatte Regionsrådet i 2022 en proces med henblik på at styrke området. Et flertal i regionsrådet godkendte den endelige plan for omorganisering af børne- og ungdomspsykiatrien i april 2023.

Forretningsudvalget er orienteret om arbejdet med patientrettigheder i Børne- og Ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark på møde den 2. februar 2026.

Der er nedsat en regional task force, der arbejder med patientrettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Drøftet. Udvalgets drøftelser indgår i det videre arbejde.

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Baggrundsdata vedr. børn og unge i Region Syddanmark

Udpegede medlemmer af følgegruppe vedr. børne- og ungeområdet

Status på igangværende initiativer på børne- og ungeområdet i Region Syddanmark

Evalueringsrapport af klinikker for seksuel sundhed maj 2024

Udkast til oplæg THP særligt udvalg børn og unge feb 2026

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 4: Status på indsatser i forhold til børn og unge som pårørende

26/5112

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte 24. april 2023 ”Faglige anbefalinger – børn og unge som pårørende”.

Formålet med de faglige anbefalinger er at understøtte en systematisk og tidlig opsporing på sygehusene af børn og unge, som er pårørende til en syg forælder eller søskende. Opsporingen skal medvirke til, at de børn og unge, der har behov, kan få en tidlig støttende indsats, eksempelvis i patientforeninger eller kommuner, som kan hjælpe til at opretholde deres mentale trivsel. De faglige anbefalinger er udarbejdet af en tværfaglig arbejdsgruppe nedsat på tværs af regionens sygehuse.

Center for Pårørendeinddragelse (CEPI), som understøtter alle regionens sygehuse, er tovholder for implementeringen. De faglige anbefalinger tager udgangspunkt i en ”stepped care” tankegang, hvor indsatsen justeres efter barnets eller den unges konkrete behov. Der tages dermed højde for, at ikke alle pårørende børn og unge er i samme situation og derfor ikke har brug for de samme tilbud.

Som hjælp til den tidlige opsporing har CEPI udviklet en regional retningslinje til brug på alle sygehusene samt tilhørende dokumentationspraksis i patientjournalen med henblik på tidlig opsporing af, om der er nære pårørende børn og unge. Desuden udbyder CEPI et kursus til medarbejderne fra klinikken med henblik på at tilføre viden og kompetencer til at varetage opsporing og indledende støtte til børn og unge pårørende samt deres familier.

Lokale indsatser og evaluering af disse

Som led i implementeringen af de faglige anbefalinger, blev der afsat midler til prøvehandlinger i de enkelte sygehuse i Region Syddanmark for at understøtte opsporing og indsatser for børn og unge, som er pårørende til en syg forælder eller søskende. Formålet er, at sygehusene på den måde bidrager med viden og erfaringer med bedste praksis på baggrund af lokale prøvehandlinger, som senere kan komme til gavn andre steder via implementering på andre sygehuse og andre afdelinger, eller der kan ske videreudvikling i det eksisterende projekt.

Der er gennemført en evaluering af prøvehandlingerne i 2025 (se bilag 1). Evalueringen viser, at prøvehandlingsprojekterne alle beskriver, at indsatserne bidrager til at opfylde behov for både de pårørende børn og unge samt for deres familier. Når et menneske rammes af alvorlig sygdom, bliver hverdagen vendt på hovedet, og hele familien kan opleve at blive påvirket. Det gælder også for børn og unge, der er pårørende til en syg forælder, bror eller søster. Det kan være en stor belastning, særligt hvis familien ikke får hjælp til at navigere i de nye og til tider uforudsigelige rammer, som sygdommen fører med sig.

Mere konkret viser evalueringen, at indsatserne i prøvehandlingsprojekterne bidrager til følgende:

- Det fokus, der er på børn og unge som er pårørende, opleves som meningsfyldt og relevant i klinikken.
- Projekterne har givet anledning til ny eller øget opmærksomhed på målgruppen.
- En fællesnævner er, at evalueringen skildrer en kulturændring, hvor ledelsesopbakning er vigtig for at lykkes med at implementere et nyt eller større fokus på børn og unge som pårørende som led i patientbehandling. Ledelsesopbakning og tid er således væsentlige parametre for at lykkes med at implementere indsatser for målgruppen.
- Tilbagemeldinger fra forældre til børn og unge, som er pårørende, er, at indsatserne opfylder et behov hos både de pårørende børn og unge samt resten af familien.

- Medarbejderne oplever barrierer hos dem selv i forhold til at tale med familierne, hvis de ikke har de fornødne kompetencer. Ressourcer til administrativ koordination, god forberedelse og udbredelse samt viden og erfaring om indsatsen er afgørende faktorer for en succesfuld implementering.

Under punktet giver Center for Pårørendeinddragelse et oplæg om arbejdet med børn og unge som pårørende i Region Syddanmark.

Til orientering vedlægges evaluering af CEPIs indsatser i Region Syddanmark (bilag 2). Evalueringen er udarbejdet for CEPIs styregruppe og Region Syddanmark og skal fungere som grundlag for strategiske beslutninger og politisk dialog om den fremadrettede indsats for inddragelse af pårørende i Region Syddanmark. Evalueringen er forelagt for Regionsrådet den 26. januar 2026.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Drøftet. Udvalgets drøftelser indgår i det videre arbejde

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Evalueringsrapport_Når børn og unge er pårørende

Evaluering af Center for Pårørendeinddragelse (2021-2025)

Oplæg til udvalg for udvikling af børne- og ungepolitik

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 5: Drøftelse af involvering af ungepaneler og fagpersoner, samt interessenter på området

26/5112

Resumé

Under dette punkt drøfter udvalget involvering af ungepaneler, fagpersoner og interessenter på området.

Sagsfremstilling

I Region Syddanmarks budgetaftale for 2025 fremgår det, at de politiske partier, som indgik aftalen, ønsker at afdække muligheden for en dialog med sygehusenes børne- og ungepaneler.

Det tidligere Sundhedsudvalg i Region Syddanmark, har som følge heraf afholdt dialog med børne- og ungepaneler på henholdsvis OUH og Esbjerg og Grindsted Sygehus i 2025. Udbyttet af dialogen blev drøftet på et møde i Sundhedsudvalget i juni 2025 og er beskrevet i et notat (se bilag 1).

Udvalget bedes drøfte, hvordan børne- og ungepaneler på sygehusene i Region Syddanmark eventuelt skal involveres ifm. udarbejdelse af forslag til politik for børn og unge som patienter og pårørende.

Derudover er der en række interessenter på området, som kan bidrage med input til udvalgets arbejde.

Endeligt kan relevante fagpersoner også involveres i udvalgets arbejde, hvis der er et særligt fagligt perspektiv, der er behov for at få belyst.

Indstilling

Til drøftelse.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Drøftet. Udvalgets drøftelser indgår i det videre arbejde

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Noter fra dialog med børne- og ungepaneler 2025

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 6: Orientering om FN's børnekonvention

26/5112

Resumé

Orientering om FN's børnekonvention.

Sagsfremstilling

Børnekonventionens officielle navn er FN's Konvention om Barnets Rettigheder. Den blev vedtaget den 20. november 1989 på FN's generalforsamling og trådte i kraft den 2. september 1990.

Danmark har været forpligtet til at overholde Børnekonventionen siden den 18. august 1991, hvor den trådte i kraft i Danmark.

Børnekonventionen tager udgangspunkt i barnets bedste for at sikre:

Børns grundlæggende rettigheder, fx mad, sundhed og et sted at bo

Børns ret til udvikling, fx skolegang, fritid, leg og information

Børns ret til beskyttelse, fx mod krige, vold, misbrug og udnyttelse

Børns ret til medbestemmelse, fx indflydelse, deltagelse og ytringsfrihed.

Link til børnekonventionen: [borns-rettigheder_folder-digital.pdf](#)

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Til orientering.

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 7: Orientering om Danske Regioners udspil "Et mere ungevenligt sundhedsvæsen"

26/5112

Sagsfremstilling

Til orientering om Danske Regioners udspil fra 2025 "Et mere ungevenligt sundhedsvæsen"

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Til orientering.

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Danske Regioners ungeudspil

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 8: Forslag til mødeplan 2026

Sagsfremstilling

Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende præsenteres herunder for mødeplanen 2026, som udvalget bedes godkende:

- Torsdag, den 25. juni 2026, kl. 09-00–12.00
- Onsdag, den 30. september 2026, kl. 09-00–12.00
- Fredag, den 11. december 2026, kl. 09-00-12.00

Indstilling

Til godkendelse.

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

Godkendt med den tilføjelse, at mødet den 30. september 2026 forlænges, således at mødet afholdes kl. 9.00-15.00.

May-Britt Andrea Andersen Kallan deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 9: Eventuelt

Beslutning i Særligt rådgivende udvalg vedrørende politik for børn og unge som patienter og pårørende den 25-02-2026

-

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)

Punkt 10: Underskriftsside

Fraværende May-Britt Andrea Andersen Kallan (K)